

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U004130

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 17-11-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дяченко Михайло Валентинович

2. Mykhailo V. Diachenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 017

Назва наукової спеціальності: Фізична культура і спорт

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 48187 Фізична культура і спорт

Дата захисту: 12-11-2025

Спеціальність за освітою: 017 Фізична культура і спорт

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 10922

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 77.29.45

Тема дисертації:

1. Оптимізація процесу підготовки кваліфікованих гандболісток
2. Optimization of the Training Process of Qualified Female Handball Players

Реферат:

1. У кваліфікаційній роботі на здобуття третього освітньо-наукового ступеня доктора філософії подано вирішення актуального науковопрактичного завдання щодо обґрунтування ефективності впровадження програми вдосконалення психофізичного та функціонального стану гандболісток на етапі максимальної реалізації індивідуальних можливостей. Сучасний гандбол як олімпійський вид спорту характеризується високою інтенсивністю ігрових дій, динамічною зміною ігрових ситуацій, значними фізичними, психоемоційними та функціональними навантаженнями. Від рівня психофізичного стану гандболісток високої кваліфікації безпосередньо залежить їхня змагальна надійність, ефективність реалізації техніко-тактичних дій та здатність протидіяти стресовим факторам спортивної діяльності. Традиційні методики підготовки, орієнтовані переважно на розвиток фізичних якостей і техніко-тактичної майстерності, не завжди враховують необхідність комплексної корекції психофізіологічних і функціональних параметрів, що призводить до швидкого виснаження ресурсів, зниження результативності та підвищення ризику травматизму. Водночас сучасні тенденції спортивної науки акцентують увагу на інтегративному підході, який

передбачає одночасний розвиток фізичних, функціональних і психофізіологічних компонентів підготовки спортсменів. У наукових дослідженнях останніх років все частіше підкреслюється важливість використання інноваційних технологій (аналіз варіабельності серцевого ритму, психофізіологічні методики, дихальні вправи, релаксаційні техніки, асани), однак у практиці підготовки гандболісток високої кваліфікації вони ще не набули системного застосування. Саме тому актуальним є пошук і наукове обґрунтування програм, що інтегрують традиційні засоби фізичної та функціональної підготовки з інноваційними психофізіологічними технологіями. Актуальність обраної теми дисертації обумовлена необхідністю розроблення й обґрунтування спеціальної програми побудови процесу підготовки гандболісток на етапі максимальної реалізації індивідуальних можливостей з акцентованим впливом на їхній психофізичний та функціональний стану шляхом пошуку сучасних ефективних методик тренування. Мета дослідження – науково обґрунтувати та експериментально перевірити ефективність розробленої програми вдосконалення психофізичного та функціонального стану гандболісток на етапі максимальної реалізації індивідуальних можливостей. Завдання дослідження: 1. Узагальнити сучасні науково-методичні дані та програмнонормативні вимоги з підготовки спортсменів у гандболі. 2. Визначити проблемні аспекти психофізичного та функціонального стану кваліфікованих гандболісток на етапі максимальної реалізації індивідуальних можливостей. 3. Обґрунтувати структуру й зміст розробленої програми вдосконалення психофізичного та функціонального стану кваліфікованих гандболісток у підготовчому періоді на етапі максимальної реалізації індивідуальних можливостей. 4. Експериментально перевірити ефективність експериментальної програми вдосконалення психофізичного та функціонального стану кваліфікованих гандболісток на етапі максимальної реалізації індивідуальних можливостей у порівнянні з традиційною системою підготовки.

2. The qualification work for the third (educational and scientific) level of higher education presents the solution to an urgent scientific and practical problem concerning the substantiation of the effectiveness of implementing a program aimed at improving the psychophysical and functional state of female handball players at the stage of maximum realization of individual capabilities. Modern handball, as an Olympic sport, is characterized by high intensity of game actions, dynamic variability of game situations, and significant physical, psycho-emotional, and functional loads. The psychophysical state of highly qualified female handball players directly determines their competitive reliability, the effectiveness of technical and tactical performance, and the ability to withstand stress factors of sports activity. Traditional training methods, primarily focused on the development of physical qualities and technical-tactical skills, do not always take into account the necessity of comprehensive correction of psychophysiological and functional parameters. This leads to rapid depletion of resources, reduced performance, and an increased risk of injuries. At the same time, current trends in sports science emphasize the importance of an integrative approach, which involves the simultaneous development of physical, functional, and psychophysiological components of athletes' preparation. In recent scientific research, the importance of applying innovative technologies (heart rate variability analysis, psychophysiological techniques, breathing exercises, relaxation techniques, asanas) is increasingly highlighted; however, in the practice of training highly qualified female handball players, such 10 methods have not yet been systematically implemented. Therefore, it is relevant to search for and scientifically substantiate programs that integrate traditional means of physical and functional training with innovative psychophysiological technologies. The relevance of the chosen dissertation topic is determined by the necessity to develop and substantiate a special program for constructing the training process of female handball players at the stage of maximum realization of individual capabilities, with an emphasis on improving their psychophysical and functional state through the use of modern effective training methods. The aim of the research is to scientifically substantiate and experimentally verify the effectiveness of the developed program for improving the psychophysical and functional state of female handball players at the stage of maximum realization of individual capabilities. Research objectives: 1. To generalize current scientific-methodological data and programnormative requirements for the preparation of athletes in handball. 2. To identify problematic aspects of the psychophysical and functional state of qualified female handball players at the stage of maximum realization of individual capabilities. 3. To substantiate the structure and content of the developed program for improving the psychophysical and functional state of qualified female handball players during the preparatory period at the stage

of maximum realization of individual capabilities. 4. To experimentally verify the effectiveness of the proposed program for improving the psychophysical and functional state of qualified female handball players at the stage of maximum realization of individual capabilities in comparison with the traditional training system.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Дяченко М. В., Тищенко В. О. Психічний та емоційно-вольовий стан кваліфікованих гандболісток. Спортивні ігри. № 2. 2023. С. 41-52.
- Дяченко М. В., Тищенко В. О. Характеристика психічного та емоційно-вольового стану гандболісток у підготовчому періоді етапу максимальної реалізації індивідуальних можливостей. Olympicus. № 3. 2023. С. 63-69.
- Дяченко М. Дослідження самооцінки гандболісток у підготовчому періоді етапу максимальної реалізації індивідуальних можливостей. Фізичне виховання та спорт. Т. 3. 2023. С. 93-98.
- Дяченко М. В., Тищенко В. О. Фізичний та функціональний стан гандболісток високої кваліфікації у підготовчому періоді етапу максимальної реалізації індивідуальних можливостей. Спортивні ігри. № 1(31). 2024. С. 16-28.
- Дяченко М. В., Тищенко В. О., П'ятничук Д.В., П'ятничук Г.О., Марчук С.А. Дослідження функціонального стану гандболісток у тренувальному процесі. Olympicus. № 1. 2024. С. 43-50.
- Tyshchenko D., Diachenko M., Tyshchenko V., Sokolova O., Veritov O., Bubela O., Atamanyuk S., Todorova V. (2025). The effectiveness of blood flow restriction training in optimizing physiological indicators in elite female handball players. Journal of Physical Education and Sport, Vol. 25 (issue 1), Art 6, pp. 44-55.
- Дяченко М.В., & Тищенко В.О. (2025). Психоемоційна регуляція гандболісток у структурі підготовки. Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт): зб. наукових праць / За ред. О. В. Тимошенка. Київ : Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2025. Випуск 5К (191). С. 66-70.
- Дяченко М.В., & Тищенко В.О. (2025). Психофізіологічна регуляція емоційного стану гандболісток на етапі максимальної реалізації індивідуальних можливостей. Педагогічна Академія: наукові записки. № 18.
- Дяченко М.В., & Тищенко В.О. (2025). Психофізіологічна саморегуляція та енергетична адаптація у гандболісток високої кваліфікації. Фізичне виховання та спорт, 2025, (1), 261-267.
- Дяченко М., Тищенко В. Дослідження мотивації у спорті. Фізичне виховання та спорт. Т. 3. 2022. С. 72-78.
- Дяченко М.В., & Дяченко А.Ю. (2025). Педагогічна ефективність цільового впливу на фізичні якості гандболісток у структурі процесу підготовки. Академічні візії, (44).

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тищенко Валерія Олексіївна
2. Valeria O. Tyshchenko

Кваліфікація: д. фіз. вих., професор, 24.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9540-9612

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коробейнікова Леся Григорівна
2. Lesia Korobeinikova

Кваліфікація: д. б. н., професор, 03.00.13

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8648-316X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет фізичного виховання і спорту України

Код за ЄДРПОУ: 02928433

Місцезнаходження: вул. Фізкультури, Київ, 03150, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Козіна Жаннета Леонідівна
2. Zhanneta L. Kozina

Кваліфікація: д.фіз.вих., професор, 24.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5588-4825

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коваленко Юлія Олександрівна

2. Yuliya O. Kovalenko

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0827-9371

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Товстоп'ятко Федір Федорович

2. Fedir F. Tovstopyatko

Кваліфікація: к. філос. н., доцент, 09.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4708-591

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Соколова Ольга Валентинівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Соколова Ольга Валентинівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Дребезов Денис Олегович

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна